

Saksref.: 2024/17201-19

Dato: 07.11.2024

Til:

Ordfører/varaordfører
Bystyrets gruppeledere

Fra:

Kommunedirektøren

Budsjettnotat nr. 1: nysaldering av statsbudsjettet 2024

Budsjett 2024

I regjeringens forslag til nysaldering av statsbudsjettet for 2024 er det foreslått en styrkning av kommunesektoren på totalt 5 milliarder kroner, hvorav 4,3 milliarder kroner er øremerket kommunene og 0,7 milliarder kroner til fylkeskommunene. For Fredrikstad kommune innebærer dette en beregnet andel på 66,1 millioner kroner i 2024.

Økningen i rammetilskuddet for 2024 foreslås sett i sammenheng med svikten i skatteinntekter. Siden denne økningen først blir effektivert etter Stortingets vedtak om nysaldering i desember, anses det som lite hensiktsmessig å justere budsjetttrammene for tjenesteområdene på et så sent tidspunkt i året.

Budsjett 2025 og økonomiplan 2025–2028

Styrkningen er presentert som en varig økning i kommunenes rammer, og ved justering med deflator for 2025 vil beløpet øke til omtrent 69 millioner kroner. For 2025 gir dette Fredrikstad kommune et økt handlingsrom som bidrar til å redusere de utfordringene vi står overfor i kommende budsjettår.

Midlene foreslås brukt til å dekke økte utgifter som følge av lønns- og prisvekst, samt opprettholde viktige tjenester for innbyggerne. Dette gir også mulighet til å unngå noen av de mest inngripende tiltakene som ble foreslått i budsjettet for 2025.

Kommunedirektøren foreslår følgende disponering av styrkningen på 69 millioner kroner i 2025 forutsatt at regjeringens forslag blir vedtatt av stortinget i desember:

Helse: 40 millioner kroner
Oppvekst: 25 millioner kroner
Samfunn: 4 millioner kroner

Helse – prioriteringer (40 millioner kroner)

For å redusere risikoen og øke tiltak som støtter opp om ønsket dreining av tjenestene, prioritering av tidlig innsats og opprettholdelse av kapasitet for moderat vekst vil kommunedirektøren anbefale å legge tilbake en rekke tiltak som vist i tabellen under. Disse tiltakene vil også bidra til å øke tempoet i utviklingen av tjenester som styrker tryggheten for hjemmeboende og ivaretar innbyggere med alvorlige utfordringer knyttet til rus og psykisk

helse.

Tjenesteområde	Tiltak	Kostnad MNOK	Beskrivelse
Flere tjenester i Helse	Brukervekst	15,0	Dette vil dekke noe av veksten vi forventer innenfor psykisk helse og rus, Hjemmesykepleien og i omsorgssentre
Hjemmesykepleien	Alarmbil	1,9	Et av hjemmesykepleiens distrikter har testet ut en alarmbil. Denne bemannede bilen betjener innbyggere som har trygghetsalarm. En styrking av denne tjenesten vil både avlaste hjemmesykepleiens ansatte, samt sikre forsvarlig responstid på utløst alarm. Lagt inn med 9 måneders effekt.
Hjemmesykepleien	Koordinator på dag i helg (1 årsverk)	0,60	Tiltaket skal bidra til å lykkes bedre i oppgavedelingen. Det er behov for forbedring av samhandling ukedager og helg. Dette handler om organisering av store team, ressursbruk og håndtering av ikke-planlagte oppgaver. Lagt inn med 9 måneders effekt.
Hjemmesykepleien	Apotekteknikere	0,75	To av hjemmesykepleiens distrikter har hatt apotektekniker på medisinrom. Dette har sikret kvalitet i medisinhåndtering, samt frigjort tid for tjenestens sykepleiere. Lagt inn med 9 måneders effekt.
Friskliv	Digital hjemmeoppfølging	2,50	Styrker satsing på helseteknologi for økt trygghet i hjemmet. Tiltaket vil redusere behovet for innleggelse i spesialisthelsetjenesten og dekke opp for økt behov for helsetjenester i hjemmet.
Omsorgssentre	Reversering av reduksjon av servicemedarbeidere, og styrke resterende sykehjem med samme ressurs	1,85	Tiltak reverseres, slik at omstilte ansatte fra nedlagte kantiner kan starte i sine stillinger. Tiltaket skal bidra til å lykkes bedre i oppgavedelingen i omsorgssentre.
Friskliv	Reversering av hverdags-rehabiliteringsteamet, og styrking et trygt hjem team*	9,10	Tiltak reverseres for å få best mulig effekt av hverdags-rehabiliteringsteamet. Teamet blir styrket samtidig som vi oppretter et «Trygt hjem team» for å sikre gode overganger mellom sykehus og korttidsopphold i sykehjem. Lagt inn med 9 måneders.
Livsmestring	Reversere tiltaket ved T19	1,0	Sikrer akutt plass for psyk/rus

Livsmestring	Reversering av tiltak; Reduksjon av plasser i boliger for funksjonshemmede - ved dødsfall og overføring av sykehjems kandidater til sykehjem/bolig tilsvarende sykehjem	7,30	Tiltaket reverseres grunnet høy risiko, og arbeidet med å gi riktig tjeneste på riktig sted fortsetter.
Totalt		40	

*Trygt Hjem-teamet skal ivareta utskrivningsklare pasienter fra sykehuset og korttidsopphold som har behov for forsterkede tjenester i hjemmet i en kortere periode. Teamet skal bidra til trygghet og forutsigbarhet ved hjemkomst etter sykehusopphold eller korttidsopphold, også i tilfeller der hjelpebehovet er uavklart og det oppleves utrygghet hos bruker eller pårørende.

Ved å organisere Trygt Hjem-teamet og hverdagsrehabilitering sammen med ergo- og fysioterapitjenesten i den nye virksomheten Mestring og Rehabilitering, kan tjenestene sikre god ivaretagelse av utskrivningsklare pasienter, samt sikre riktige faglige prioriteringer, felles vurderinger av brukerbehov og rask effektivering av hastesaker.

En styrking av hverdagsrehabilitering, inkludert Trygt Hjem-teamet, vil bidra til en dreining av tjenestene fra de kostnadsdrivende trinnene av tjenestetrappa og ned til de mindre kostnadsdrivende trinnene.

Oppvekst – prioritering (25 millioner kroner)

For å redusere risikoen innen kommuneområde Oppvekst, i budsjettet for 2025, presenteres her tiltak som støtter opp om en ønsket dreining av tjenestene, mulighet for prioritering av tidlig innsats og opprettholdelse av kapasitet for moderat vekst.

10 millioner kroner foreslås brukt til å dekke noe av forventet vekst i antall brukere av kommunens oppvekst- og avlastningstjenester. Det er stor vekst i vedtak etter § 37 i barnehageloven, i barnevern og innen avlastningstjenesten, som har høy risiko for manglende måloppnåelse i forslag til budsjett 2025.

Kommunedirektøren vil anbefale å legge tilbake innsparingstiltak som påvirker de svakeste barn/unge. Det er ventelister på forsterkede opplæringsarenaer og kommunedirektøren foreslår å prioritere tilbudet til egne elever.

Kommunedirektøren vil også foreslå å legge tilbake et flatt rammekutt på skolene, som ville sterkt begrense mulighet for innkjøp av bøker, utstyr og annet til elevene. Videre vil kommunedirektøren foreslå å legge tilbake reduksjoner i tiltak som vil bidra til mer forebygging, og som er viktig for å kunne dreie tjenester til et lavere tiltaksnivå.

Levekårsmidlene til barnehagene bør legges tilbake. Disse midlene brukes til forsterking/satsing på språkarbeid i barnehagene, og på barn og familier som trenger ekstra oppfølging knyttet til språk. Dette treffer flere og andre barnehager enn tilskuddet gjennom områdesatsingen, som er mer geografisk innrettet. Tilskuddsmidlene gjelder for i 2024/2025.

Kommunedirektøren vil også foreslå å legge inn to årsverk til skolehelsetjenesten slik at Fredrikstad kommune kommer nærmere nasjonal norm. Økte ressurser til skolehelsetjenesten etterspørres sterkt av alle skolene.

Tjenesteområde	Tiltak	Kostnad MNOK	Beskrivelse
Oppvekst – flere tjenester	Dekke opp for brukervekst	10,00	Dette vil dekke noe av veksten vi har i vedtak §37 i barnehageloven, i barnevern og innen avlastning, som vi ikke har funnet rom for i opprinnelig budsjettforslag.
Skole	Fjerne tiltak om reduksjon i midler til ressurskrevende elever	2,00	Vi har flere elever i skolen som har vedtak om ekstra ressurser. Ved å ikke gjennomføre kuttet til vi ha midler til å dekke større vedtak uten at dette går utover øvrige elever på skolen.
Skole	Fjerne flatt rammekutt på skolene	3,00	Vi tar bort et flatt rammekutt på skolene som ville sterkt begrense det de kunne bruke til innkjøp av bøker, utstyr og annet til elevene.
Skole	Fjerne salg av plasser i forsterket arena	5,00	Vi prioriterer egne elever inn på forsterket opplæringsarenaene og ikke salg av plasser til omliggende kommuner. Det vil bidra til at vi er i mindre behov av tilpasninger i nærskolen og bedre bruk av ansattes kompetanse på elevenes utfordringer.
Barnehage /PPS	Fjerne kutt av leveårsmidler på barnehage	2,00	Midlene opprettholdes til forsterking/satsing på språkarbeid i barnehagene, og på barn/familier som trenger ekstra oppfølging knyttet til språk. Dette gjennomføres av ansatte i pedagogisk psykologisk senter (PPS).
Forebygging og fritid	Fjerne kutt på 1 årsverk i Forebygging og fritid, samt styrke virksomheten med 2 årsverk til skolehelsetjenesten	3,00	Styrker ressurser til tidlig innsats og forebygging ved å legge tilbake 1 årsverk i BUF-hjelpe og styrking med 2 årsverk i skolehelsetjenesten. Dette vil stor etterspørsel fra skolene om økt tilstedeværelse fra skolehelsetjenesten. Vi er i dag 9 årsverk under anbefalt norm på skolehelsetjenesten.
Totalt		25	

Samfunn – prioritering (4 millioner kroner)

Kommunedirektøren foreslår å prioritere tiltak som støtter opp under kommunens samfunnsoppdrag og som bidrar til å møte lokale behov.

Anbefalingene for kommuneområdet Samfunn innebærer at budsjettet for 2025 og økonomiplanen for perioden 2025–2028 styrkes med 4 millioner kroner, herunder en styrking av NAV med 1,8 millioner kroner.

I 2026 er det planlagt å omprioritere denne styrkingen for å kunne opprettholde øvrige kulturtiltak som foreslås videreført i økonomiplanperioden.

Tjenesteområde	Tiltak	Kostnad MNOK	Beskrivelse
Fredrikstad kino	Redusert inntjeningskrav	0,4	Det er lagt til grunn et vesentlig lavere inntjeningskrav til kinoen i 2024. Markedssituasjonen har vist at inntjeningskravet må ytterligere reduseres for å redusere risikoen i budsjett for 2025.
NAV	Styrking av ramme – sosialhjelp	1,8	For å redusere risiko for merforbruk anbefales ytterligere styrking av rammen. Med planlagte tiltak for 2025 vil styrkingen kun gjelde for et år og midlene vil omdisponeres til de øvrige kulturtiltakene (i denne tabellen) som er foreslått saldert i 2026.
Folkebibliotekene	Redusert inntjeningskrav	1,0	Bibliotekene spiller en viktig rolle i demokrati, utdanning og kulturformidling og er sentrale møteplasser, spesielt for innvandrere, barn og unge. Det anbefales å redusere innsparingstiltaket i 2025.
Fritid i Fredrikstad – Torsnes og Ambjørnrød	Opprettholde tilbud	0,8	Fritidsklubbene i Torsnes og Ambjørnrød er viktige, desentrale tilbud med godt oppmøte, hvor Ambjørnrød retter seg mot juniorer og Torsnes mot både juniorer og ungdom. Det anbefales å opprettholde driften ved disse to lokasjonene.
Totalt		4	